Jak podpořit nově příchozí v zapojení do Cafe Europe

PŘÍRUČKA PRO PRACOVNÍKY S MLÁDEŽÍ: Interkulturní kompetence: Kulturní citlivost

Cafe Europe

Spolufinancováno Evropskou unií

Obsah

Vzdělávací cíle a záměry	3
Úvod	4
Vrstvy kultury: Model ledovce	5
Kultura a identita	6
Rozvoj mezikulturní citlivosti	7
Co je DMIS	8
Kulturní stereotypy	10
Jak stereotypizujeme?	10
Jak nás ovlivňují naše stereotypy?	11
Předcházení stereotypům	12
Poznávání jiných kultur	13
Extra odkazy	14

Projekt (2020-1-NL02-KA205-002961)

Podpora Evropské komise pro vydání této publikace nepředstavuje potvrzení obsahu, který odráží pouze názory autorů, a Komise nemůže nést odpovědnost za jakékoli použití informací v ní obsažených.

Vzdělávací cíle a záměry

Čtením této kapitoly by pracovníci s mládeží a dobrovolníci měli rozvíjet porozumění tomu, jaké jsou vrstvy kultury, jak je naše kulturní identita definována naší vlastní kulturou, vývojovými fázemi kulturní citlivosti u jednotlivců, jak čelit osobním předsudkům a stereotypům a překonat je rozvojem kulturní citlivosti a tolerance.

Na základě znalostí získaných v této kapitole budou pracovníci s mládeží a dobrovolníci schopni definovat koncept kultury a jejích vrstev, rozvíjet porozumění tomu, jak naše kulturní orientace formuje naši kulturní identitu a význam kulturního povědomí při dosahování mezikulturních kompetencí, určit, jak stereotypy mohou ovlivnit naše chování a postoje, a zamyslet se nad vlastní kulturní citlivostí a povědomím a hodnotit je a jeho dopad na ostatní.

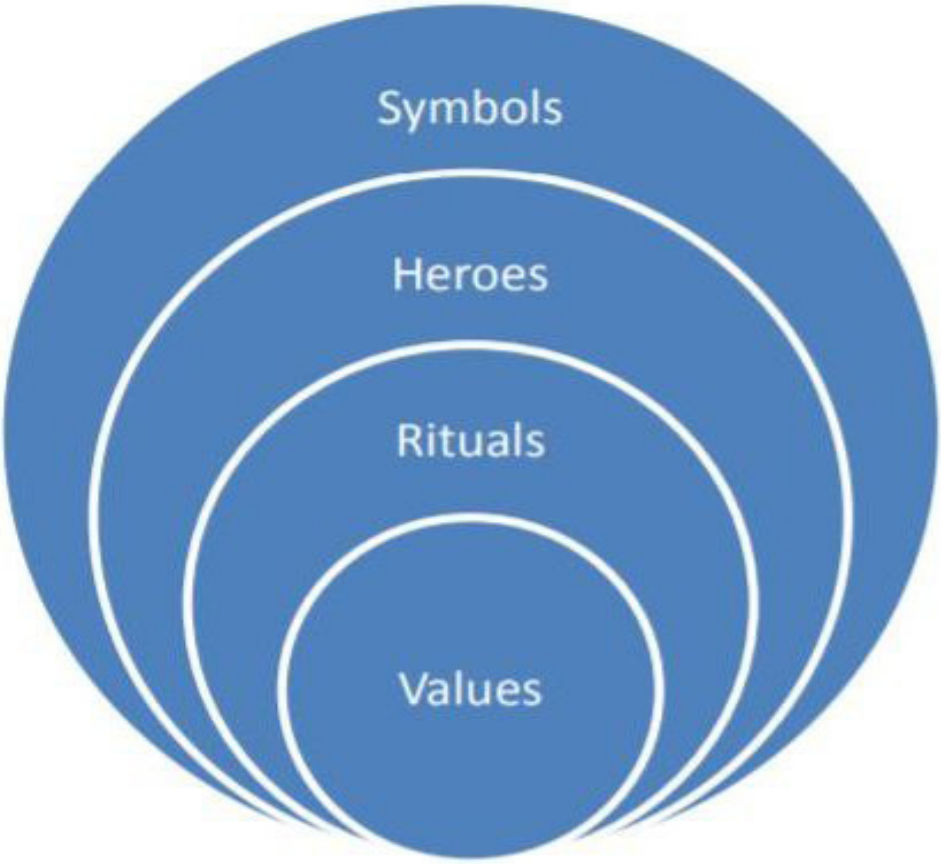

Úvod

Hofstede definoval kulturu jako “kolektivní programování lidské mysli, které odlišuje členy jedné lidské skupiny od členů druhé. Kultura je v tomto smyslu systémem kolektivně držených hodnot.” Hofstede vytvořil cibulový model, aby vysvětlil svou představu o kultuře. Podle jeho modelu má kultura mnoho vrstev jako cibule.

Každá kultura je jedinečná, velmi složitá a má svůj vlastní charakter, vlastní způsob, jak věci dělat, způsoby jednání, způsoby komunikace se světem. Není to ani statické, což znamená, že každý z nás může patřit k více než jedné kultuře současně, ani dědičné, protože ji nedědíme po svých rodinách. Kultura se učí, není vrozená, protože nikdo se nenarodí s neodmyslitelným porozuměním své kultuře; učíme se to, jak rosteme prostřednictvím interakce, pozorování a napodobování. Není to abstraktní koncept, naopak je zcela zakotven v našem každodenním životě a formován na mnoha úrovních: např. národní, etnické, náboženské, jazykové, genderové, generační a sociální třídě.

Tichá diskuse “Floor”: Pomocí této efektivní aktivity můžete diskutovat o tom, co kultura znamená pro každého jednotlivce: https://practice-school.eu/activity3-silent-floor-discussion/

Podívejte se na video, kde se dozvíte, jak facilitovat aktivitu Tichá diskuse: https://www.youtube.com/watch?v=obw_aKoFWEE

Vrstvy kultury: Model ledovce

Ledový model kultury byl vytvořen antropologem Edwardem T. Hallem, aby pomohl vysvětlit vrstvy kultury. V tomto modelu jsou viditelné prvky kultury, jako je strava a oblečení, reprezentovány horní částí ledovce, zatímco mnoho dalších méně hmatatelných a viditelných vlastností kultury, jako jsou základní hodnoty, je reprezentováno větší částí a jsou hluboko pod povrchem, ale jsou stejně důležité pro naše chápání toho, jak kultury fungují. Neschopnost porozumět vrstvám kultury je hlavním důvodem nedorozumění v mezikulturním dialogu.

Cvičení: Zamyslete se nad pojmem kultura:
https://www.salto-youth.net/tools/toolbox/tool/culture-introduction-to-icl.217/

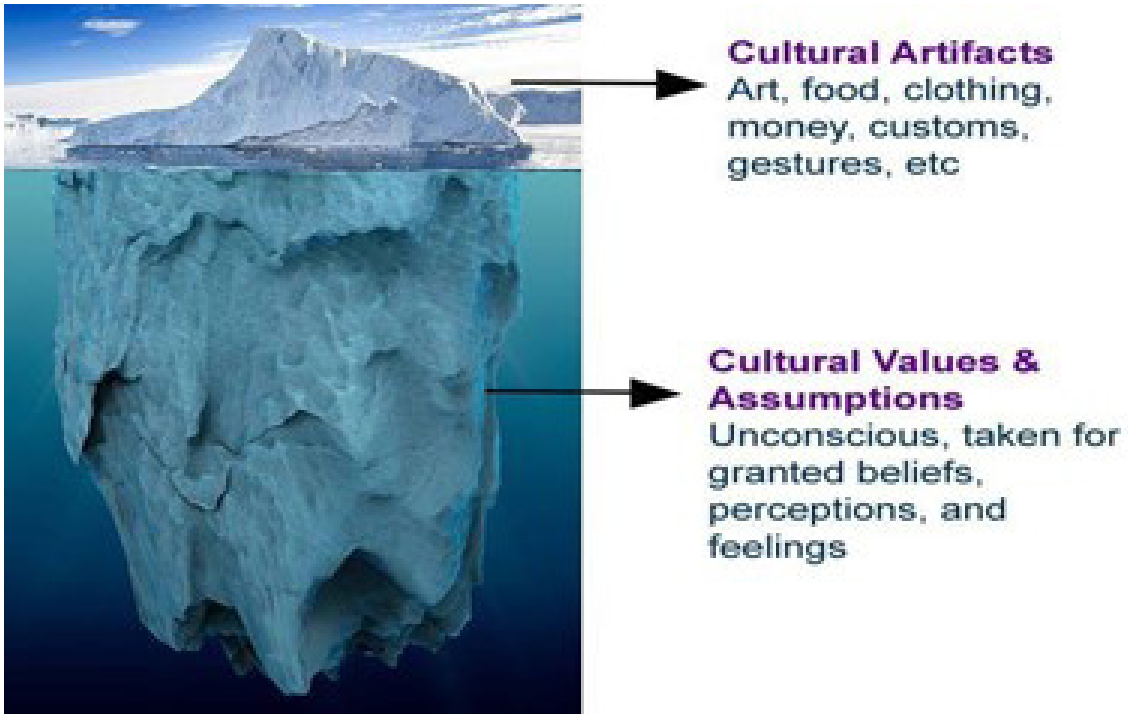

Otázky k sebereflexi
Vidíte pod hladinou nějaké položky, které by mohly ovlivnit nebo určovat některé z těch nad hladinou?

Jak vaše základní přesvědčení formují vaše interakce s ostatními lidmi?

Kultura a identita

Náš kulturní kontext formuje naše životy a to, jak vidíme svět, jak o něm přemýšlíme, jak jednáme, jak řešíme konflikty a jak vytváříme vztahy. Často si možná nejsme vědomi vlastních hodnot a přesvědčení, dokud se nesetkáme s někým z jiné kultury. Lidé narození do různých kultur mohou skončit s velmi odlišnými typy myšlení. Kulturní povědomí vyvíjející se do kulturní citlivosti nám pomáhá vyhnout se vnucování našich přesvědčení a hodnot členům jiné kultury a stereotypizaci.

Udělejte cvičení "Cibule identity", abyste zvýšili povědomí o různých vrstvách vaší identity:
https://www.salto-youth.net/tools/toolbox/tool/identity-individual-differences-the-onion.540/

"Kolo identity": Zamyslete se a přemýšlejte o své sociální identitě:
https://papyrus-project.org/self-exploratory-activities/

Pro tuto aktivitu si stáhněte a použijte šablonu Kolo sociální identity na: https://drive.google.com/file/d/0B1LMx4iTxnPQcnpqT2RlY1FzVzA/edit

Otázky k sebereflexi
Při pohledu na svou vlastní kulturu, můžete identifikovat nejdůležitější prvky, které ovlivnily a formovaly vaši kulturní identitu?

Jak je vaše chování a postoj ovlivněn vaší vlastní kulturou a identitou při práci s různorodou skupinou? Jak byste se s tím měli vypořádat?

Rozvoj mezikulturní citlivosti

Prvním krokem ke zlepšení naší kulturní citlivosti je vědět o kulturních charakteristikách, historii, přesvědčeních a chování jiné etnické nebo kulturní skupiny (znalosti). Další fází je "kulturní povědomí", kterým je porozumění jiným skupinám a otevřenost ke změně kulturních postojů. Následující fází je "kulturní citlivost", což znamená vědět a přijmout, že existují kulturní rozdíly, aniž by se těmto rozdílům přiřazují jakékoli hodnoty.

Když se dostaneme do kontaktu s lidmi z jiných kultur, musíme být kulturně vědomi, porozumět vlastním kulturním vlivům a potenciálním předsudkům a předpokladům a projevit úctu rozdílům druhých, abychom získali kompetence v mezikulturním dialogu. Mezikulturní citlivost nám pomáhá překonat tyto mezilidské bariéry, tj.

Zamyslete se nad svými mezikulturními schopnostmi a rozpoznáte své silné stránky i oblasti, které je třeba dále rozvíjet: https://www.coe.int/t/dg4/education/pestalozzi/Source/Documentation/ICCTool2014/ICToolGB.pdf

Co je DMIS

DMIS je zkratka pro Development Model of Intercultural Sensitivity

Rámec Bennettovy stupnice lze použít jako cenný nástroj k pochopení různých fází a překážek mezikulturní citlivosti a k tomu, aby se nakonec dostal do fáze, kdy jsou rozdíly vnímány jako normální a integrovány do své identity

A. Etnocentrické fáze

První tři fáze Bennettova modelu popisují rozpoznání a překonání postojů a přesvědčení, které umisťují naši vlastní kulturu do středu našeho světa.

1. Popírání: "Moje kultura je jediná, která je platná; proč prostě nemůžou dělat věci jako my v naší vlastní zemi?"

V této fázi lidé vidí svůj pohled na svět a jeho hodnoty jako jediný možný pohled na realitu. Nevšímají si jiných kultur a obecně se nezajímají o kulturní rozdíly. O těch "druhých" se přemýšlí málo nebo vůbec.

2. Obrana: "Moje domácí kultura je nadřazená a ta "jejich" je podřadná"

Vlastní kultura je vnímána jako jediná dobrá a nejvíce "vyvinutá". Tato fáze se vyznačuje negativním stereotypem a myšlením my vs. oni. Lidé na tomto místě se mohou cítit otevřeně ohroženi jinými kulturami a kulturními rozdíly, takže mají tendenci být velmi kritičtí k jiným kulturám a znevažovat je.

3. Minimalizace: "Minimalizuji rozdíly a zaměřuji se pouze na to, co je podobné mé kultuře".

Během této fáze lidé začínají sledovat společné rysy mezi sebou a těmi z jiných kultur. Rozumí také povrchním rozdílům ve stravování, zvycích, penězích atd. Mají tendenci očekávat podobné problémy a sdílet své přesvědčení a chování, aby "napravili" chování druhých tak, aby odpovídalo jejich očekáváním.

B. Etnorelativistické fáze

4. Přijetí: "Jsem si vědom rozmanitosti, i když s tím nemusím souhlasit"

V této první fázi etnorelativismu lidé začínají rozpoznávat a oceňovat jiné kultury, aniž by je hodnotili negativně nebo pozitivně. I když své chování zatím nepřizpůsobují kulturnímu kontextu, věří, že existuje mnoho stejně složitých světonázorů.

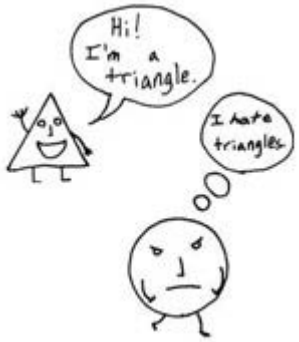

5. Adaptace: "Dívám se na svět skrz oči toho druhého"

Jednotlivci začínají být kompetentnější v komunikaci s lidmi jiných kultur. Klíčovou dovedností v této fázi je schopnost vidět svět očima druhého. V této fázi vyvinuli empatii, jednu z nejdůležitějších mezikulturních komunikačních dovedností, aby se mohli vědomě přesunout do jiné kulturní perspektivy.

6. Integrace: "Snadno se pohybuji v různých kulturních světonázorech"

Lidé, kteří se dostanou do této fáze, jsou schopni pomoci ostatním porozumět různým kulturám, vážit si různých kultur a integrovat své kulturní perspektivy s perspektivami jiných kultur. Jsou rovněž schopny při hodnocení situace vzít v úvahu více referenčních kulturních rámců.

Kulturní stereotypy

"Je jednodušší rozbít atom než předsudky." - Albert Einstein.

Různé kultury vnímáme prostřednictvím vlastních kulturních smyslů a máme tendenci posuzovat chování druhých na základě našich vlastních hodnot, přesvědčení a kulturních norem. Proto je při zvyšování mezikulturních kompetencí zásadní znalost našich vlastních kulturních směrů a předpokladů.
Stereotyp, který může být pozitivní i negativní, je mylná myšlenka nebo příliš zobecněné přesvědčení mnoha lidí o věci nebo skupině, která je založena na tom, jak vypadají zvenčí, což může být nepravdivé nebo jen částečně pravdivé. Stereotypy mohou poskytnout důležité a odhalující vyjádření skrytých přesvědčení a hodnot těch, kteří je drží. Předsudky jsou na druhé straně stereotypy spojené s emocemi. Ať už jsou pozitivní nebo negativní, často implikují silné negativní emoce vůči osobě nebo skupině osob. Diskriminace je předsudek v akci. Negativní stereotypy se vyvíjejí v negativní emoce, které mohou skončit jako diskriminace někoho nebo/a skupiny osob

Podívejte se na typy stereotypů a předsudků, kterým čelili mezinárodní studenti, když se setkali s novými lidmi: https://www.youtube.com/watch?v=tqE4_sp2NhY

Jak stereotypizujeme?

Stereotypizace určité skupiny lidí nebo osoby je druh předsudku, který je předem koncipovaný názor, který není založen na rozumu nebo skutečné zkušenosti. Stereotypy vytváříme sociální kategorizaci, co se učíme od ostatních lidí kolem nás, širší společnosti, v naší rodině a prostřednictvím našich vrstevníků. Televize, knihy, filmy a sociální média jsou také mocnými zdroji. Mnozí z nás mají tendenci stereotypizovat, když nejsme schopni nebo ochotni získat nové informace, abychom rozvinuli porozumění lidem z kultury, kterou neznáme.

Následující snadno zařazovatelné aktivity mohou pomoci ukázat, jak lidé asociují a vytvářejí stereotypy.

“Kultivační” týmová hra, která zahrnuje kreslení a hádání: https://www.salto-youth.net/tools/toolbox/tool/cultionary.1046/
“S kým bys chtěla žít?” Zjistěte sílu předsudků! https://www.salto-youth.net/tools/toolbox/tool/whom-would-you-like-to-live-with.322/

Jak nás ovlivňují naše stereotypy?

Stereotypy, i když nemusí být pravdivé, zjednodušují a ospravedlňují sociální realitu, mají potenciálně silný vliv na to, jak se lidé navzájem vnímají a zacházejí se sebou navzájem. Vedou také k ospravedlnění předsudků nebo nevědomosti, zaujatému vnímání skupiny nebo osoby, zkreslení paměti, rozdílnému zacházení a diskriminaci.

“Stanice mého života”: Cílem této činnosti je omezit předsudky/negativní postoje vůči lidem z různých prostředí: http://www.flam-project.eu/uploads/media/FLAM_handbook_EN_04.pdf , p.162

Otázky k sebereflexi
Vzpomeňte si na dobu, kdy jste o někom jiném učinili kulturní domněnku: Jaký předpoklad jste učinili? Jak to ovlivnilo situaci?

Vzpomeňte si na dobu, kdy o vás někdo jiný něco předpokládal na základě svého vnímání vaší kultury: Jaký předpoklad učinil? Jak to ovlivnilo vás a situaci?

Představte si, že pracujete s různorodou skupinou mladých lidí; pokud někdo učiní nějaké sexistické, diskriminační a rasistické poznámky o jiné ve skupině nebo o vás: Jak byste to měli zvládnout?

Předcházení stereotypům

"Předsudek je dítě nevědomosti."
- William Hazlitt

Buďte empatičtí
Vyhněte se předsudkům tím, že poznáte lidi jako jednotlivce, aniž byste je předem soudili a jednali s nimi tak, jak byste chtěli, aby se oni chovali k vám.

Provádějte poctivé hodnocení sebe sama, abyste identifikovali a zpochybnili své předpoklady a předsudky
Vnímejte své vlastní kulturní zázemí, koncepce a způsoby, a zamýšlejte se nad jejich vlivem na sebe a na vaše osobní postoje.

Kultivujte postoj nulové tolerance vůči diskriminaci
Pro vytvoření pozitivního pracovního prostředí a dobře fungující spolupráce má nejvyšší prioritu chovat se k sobě slušně a s respektem a mít nulovou toleranci vůči jakékoli formě diskriminace.

Zachovejte otevřený přístup, vyhnete se domněnkám a pozastavte posuzování
Dostat se do skutečných, rovných vztahů s lidmi jiné kultury nám pomáhá vidět je jako úplné lidské bytosti, které patří do sociální skupiny, ale jedinečné ve své vlastní zkušenosti.

Přijměte a respektujte kulturní rozdíly
Vnímejte rozdíly jako něco pozitivního a otevírajícího možnosti. Čím více si uvědomíme kulturní rozdíly a budeme o nich lépe informováni, tím se naše stereotypy nejen zmenší, ale také budeme lépe připraveni na vzdělávání a vyzývání ostatních ohledně jejich vlastních stereotypů.

Vytvořte si znalosti o ostatních
Pochopení historických a politických souvislostí může odstranit naše předsudky a vést nás k účinnému řešení otázek tolerance, spravedlnosti a rovnosti v našem vztahu s lidmi z jiných kultur.

Mezikulturní citlivost a vyhýbání se předsudkům jsou velmi důležité pro budování multikulturních týmů. Krok 4 "Jak založit Cafe Europe" poskytuje rozsáhlé informace o teambuildingu!

Pokládejte si tyto otázky nepřetržitě, abyste zlepšili své sebeuvědomění!
Jaké jsou mé kulturní názory a postoje? Proč je mám?
Na čem musím pracovat, abych zvýšil povědomí o svém přesvědčení a postojích k ostatním?
Jsem kulturně přizpůsobivý a tolerantní k jiným kulturám?

Poznávání jiných kultur

Pokládejte neutrální a neodsuzující otázky. Sledujte a poslouchejte aktivně. Lidé jsou obvykle rádi, pokud mohou mluvit o své kultuře.

Socializujte se. Poznávejte lidi a travte s nimi čas! Jít na oběd nebo pozvat někoho na večeři jsou dobré příležitosti k lepšímu pochopení jiných kultur a naučení se chápat rozdíly.

Zažijte jiné kultury. Společenské, komunitní a vzdělávací aktivity, jako je sledování filmů, návštěva náboženských akcí, kulturní panelové diskuse a/nebo projevy řečníků, festivaly, umělecké výstavy, workshopy a semináře, návštěva rekreačních středisek a kulturních organizací, nakupování na místních trzích, jsou dobrou příležitostí zažít jiné kultury přímo.

Čtení. Čtení o náročných tématech, jako je asimilace, integrace, rasismus, chudoba a zločiny z nenávisti, nám pomáhá získat přehled o tom, jak se rasa/etnická příslušnost, náboženství, kultura, geografie a socioekonomický status jednotlivců prolínají a vedou k nesmírně rozmanitým životním zkušenostem různých skupin lidí.

Extra odkazy

- Portfolio: on-line nástroj, který pomáhá jednotlivcům, týmům a organizacím, které pracují s mládeží po celé Evropě, porozumět jejich kompetencím a efektivněji je rozvíjet. http://www.coe.int/en/web/youth-portfolio/online-portfolio
- Další čtení o kultuře, poznávání vlastní kultury a různých kulturních aspektů, které máme, některé viditelné některé, o které možná ani nevíme: http://www.eycb.coe.int/edupack/08.html
- Viditelné atributy kultury: http://changingminds.org/explanations/culture/elements_of_culture.htm
- Pro další čtení a zahájení diskuse o identitě a o tom, jak se všichni vyrovnáme s a) způsobem, jakým vidíme sami sebe a b) jak nás vidí ostatní: "Příběhy vyprávěné mladými lidmi" na: http://www.eycb.coe.int/domino/04.html
- Kulturní stereotypy, typy stereotypů a jak se jim vyhnout: https://docs.google.com/presentation/d/16b4jSmoLXAL9FsaD2f_XecqpLLtrypJJ0Ne9rxPreGU/edit#slide=id.g3986e8c883_0_183
- Zvyšování mezikulturního povědomí: https://www.coe.int/en/web/lang-migrants/awareness-raising-intercultural-
- Autobiografie mezikulturních setkání obsahuje různé mezikulturní vzdělávací aktivity: https://rm.coe.int/autobiography-of-intercultural-encounters/16806bf02d
- Žádné hnutí za nenávistné projevy: https://www.coe.int/en/web/no-hate-campaign
- Vzdělávací balíček, vše jinak – všichni si rovni" (Rada Evropy 2005). https://rm.coe.int/1680700aac
- Kompas: Příručka pro vzdělávání mladých lidí v oblasti lidských práv: https://www.coe.int/en/web/compass/discrimination-and-intolerance
- Osnovy "Cítit se jako migrant", http://www.flam-project.eu/index.php?id=11
- Cvičení Pyramida nenávisti: Prozkoumejte, jak šikana a diskriminace založená na stereotypech může eskalovat do násilných činů: https://www.salto-youth.net/tools/toolbox/tool/the-pyramid-of-hate.393/
- "Živá knihovna": https://www.coe.int/en/web/youth/living-library

Na obsahu se podíleli

ΟΜΙΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ UNESCO ΠΕΙΡΑΙΩΣ & ΝΗΣΩΝ
CLUB FOR UNESCO OF PIRAEUS & ISLANDS

INBÁZE

Inqubator Leeuwarden

KOGED
KOCAELİ KÜLTÜREL GELİŞİM VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

Gysbert Bergsma

GUYDOLPH DIJKSTRA

idec